

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

Μόνο με Ηλεκτρονική Ταχυδρόμηση

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2016
Α.Π.4055

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 27

Ταχ. Κώδικας: 10183, Αθήνα

Πληροφορίες: Δρ.Αντώνιος Καρβούνης

Τηλέφωνο: 213 136 4710

Φαξ: 210 37 44 713

E-mail: a.karvounis@ypes.gr

Προς:

- 1) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
Δ/νσεις Διοίκησης**
- 2) Δήμους και Περιφέρειες της
Χώρας**

ΘΕΜΑ: Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα-Πλαίσιο «ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020» για την Έρευνα και την Καινοτομία, 2014-2020: Νέα Διακυβέρνηση, Επιχειρησιακά, Χρηματοδοτικά Μοντέλα και εργαλεία αξιολόγησης οικονομικών συνεπειών για τις Βιώσιμες Πόλεις με λύσεις που βασίζονται στη Φύση (Urban Re-Naturing)

ΣΧΕΤ: Τα υπ' αριθ.11772/21-3-2014, 27577/10-7-2014, 27900/11-7-2014, 28263/15-7-2014, 28264/15-7-2014, 28265/15-7-2014, 34676/15-9-2014, 2897/22-1-2015, 6172/16-2-2015, 7944/5-3-2015, 3593/8-2-2016 & 4052/10-2-2016 έγγραφά μας

1. Γενικά

Τομείς όπως η υγεία, η οικονομία, η κοινωνία και το περιβάλλον, μπορούν να συν-επωφεληθούν από τις λύσεις που βασίζονται στη φύση («nature-based solutions - NBS») και η αναπτυξιακή ατζέντα της ευρωπαϊκής έρευνας και καινοτομίας γι' αυτές τις λύσεις θα επιτρέψει στην Ευρώπη να κατακτήσει ηγετική θέση παγκοσμίως τόσο στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας, όσο και στην αναπτυσσόμενη αγορά για NBS. Αυτό αποτελεί το βασικό συμπέρασμα της έκθεσης με τίτλο «Nature-Based Solutions and Re-Naturing Cities» που δημοσιεύθηκε πρόσφατα από ομάδα εμπειρογνομόνων του ευρωπαϊκού προγράμματος Ορίζοντα 2020. Η έκθεση παρουσιάζει επτά προτεινόμενες λύσεις που βασίζονται στη φύση για: αστική ανάπτυξη, βελτίωση της ευημερίας σε αστικές περιοχές, παράκτια ανθεκτικότητα, πολύ-λειτουργική διαχείριση λεκάνης απορροής και αποκατάσταση του συστήματος που βασίζονται στη φύση, αύξηση της βιωσιμότητας της χρήσης της ύλης και της ενέργειας, ενίσχυση της

ασφαλιστικής αξίας των οικοσυστημάτων, και αύξηση της δέσμευσης άνθρακα μέσω λύσεων που βασίζονται στη φύση¹.

Η συστημική ενσωμάτωση αυτών των λύσεων που βασίζονται στη φύση σε ένα βιώσιμο αστικό περιβάλλον προϋποθέτει νέες μορφές διακυβέρνησης, επιχειρησιακά και χρηματοδοτικά μοντέλα και εταιρικές σχέσεις για τη συνδιαμόρφωση και εφαρμογή από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους κοινωνικούς δρώντες καθώς και μόχλευση επενδύσεων και συνεργιών μεταξύ ιδιωτικών και δημόσιων πρωτοβουλιών. Αυτήν την πρόκληση αναδεικνύει σχετική πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος Ορίζοντας 2020 .

2. Στόχοι του προγράμματος

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαϊσίου «Ορίζοντας 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020), το πρόγραμμα θα συμβάλει κατά γενικό στόχο στην οικοδόμηση μιας κοινωνίας και μιας οικονομίας που βασίζονται στη γνώση και την καινοτομία σε ολόκληρη την Ένωση, προσελκύοντας πρόσθετη χρηματοδότηση της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας και συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων της έρευνας και της καινοτομίας, περιλαμβανομένου και του στόχου του 3% της ΑΕγχΠ για την έρευνα και την ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ένωση έως το 2020. Με τον τρόπο αυτόν θα στηρίξει την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και άλλων πολιτικών της Ένωσης, καθώς και την επίτευξη και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE).

Ο γενικός στόχος του προγράμματος επιδιώκεται μέσω τριών αλληλοενισχυόμενων προτεραιοτήτων που αφορούν τα εξής:

- *Επιστημονική Αριστεία (Excellent Science)*: Επιστημονική έρευνα παγκόσμιου επιπέδου με στόχο την προσέλκυση στην ΕΕ των καλύτερων επιστημόνων.
- *Βιομηχανική Υπεροχή (Industrial Leadership)*: Στρατηγική επένδυση σε τεχνολογίες-κλειδιά, όπως νανοτεχνολογία-μικροηλεκτρονική, συμμετοχή ιδιωτικού τομέα, δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων.
- *Κοινωνικές Προκλήσεις (Societal Challenges)*: Αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προκλήσεων, όπως η γήρανση πληθυσμού, η εξάντληση ενεργειακών πόρων, η αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής. Στο πλαίσιο αυτού του πυλώνα του προγράμματος θα υποστηριχθούν τα «έργα-φάροι» των έξυπνων πόλεων και κοινοτήτων στους τομείς της ενέργειας, των ΤΠΕ και των μεταφορών.

---

¹ Βλ. CEC (2015) *Towards an EU research and innovation policy agenda for nature-based solutions & re-naturing cities. Final report of the Horizon 2020 expert group on 'Nature-based solutions and re-naturing cities'*, European Commission: Brussels.

3. Πεδίο εφαρμογής της παρούσας πρόσκλησης

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης οι επιλέξιμες δράσεις θα πρέπει:

- Να χαρτογραφήσουν και να αναλύσουν υφιστάμενες πρακτικές και εμπειρίες και να προτείνουν καινοτόμα επιχειρησιακά μοντέλα, χρηματοδοτικούς μηχανισμούς (π.χ. crowd funding) και δομές διακυβέρνησης για την ανάπτυξη κοινωνικά αποδεκτού σχεδιασμού για το πρασίνισμα των πόλεων μέσω συμμετοχικού, πολυ-εταιρικού και διεπιστημονικού τρόπου, εμπλέκοντας τοπικές κοινότητες, πολίτες και νέους τύπους εταιρικών σχέσεων (π.χ. ΣΔΙΤ) και στρατηγικές κινητοποίησης νέων επενδύσεων και δημιουργίας νέων επιχειρηματικών ευκαιριών.
- Να αναπτύξουν και να πιστοποιήσουν αναλυτικά πλαίσια και μεθοδολογίες, εργαλεία, πρωτόκολλα, προδιαγραφές, δείκτες και μήτρες για το χαρακτηρισμό των NBS, την αξιολόγηση της οικονομικής αποτελεσματικότητάς τους σε σχέση με εναλλακτικούς συνδυασμούς πράσινων/γκρίζων/υβριδικών λύσεων.
- Να δημιουργήσουν και να πιστοποιήσουν εργαλεία στήριξης των διαδικασιών λήψης αποφάσεων, μοντέλων, στρατηγικών διαχείρισης, κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων προκειμένου να συνεισφέρουν στη διαδικασία πρασινίσματος των αστικών κέντρων και να καθιστούν εφικτή τη συστημική ενσωμάτωση αυτών των λύσεων σε ένα βιώσιμο αστικό σχεδιασμό, διάχυσης και κλιμάκωσης σε πολλά επίπεδα.
- Να αναδείξουν τα πολιτιστικά, κοινωνικά, οικονομικά, θεσμικά, νομικά και διοικητικά εμπόδια, τα κίνητρα/αντικίνητρα της υποστήριξης/αποθάρρυνσης της υλοποίησης NBS σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

Οι προτάσεις θα πρέπει να καλύψουν όλα τα ανωτέρω σημεία. Ο ρόλος της κοινωνικής καινοτομίας και της συνδρομής των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για την αντιμετώπιση αυτών των πολύπλοκων προκλήσεων.

4. Επιλεξιμότητα φορέων-εταιρικό σχήμα

Κάθε φορέας με νομική προσωπικότητα που εδρεύει σε κάποιο από τα κράτη-μέλη της ΕΕ ή τα συνδεδεμένα κράτη αποτελεί επιλέξιμο φορέα για την εν λόγω πρόσκληση. Εν προκειμένω, κάθε έργο πρέπει να υλοποιηθεί από 2 «πρωτοπόρες» (frontrunners) πόλεις και 3 πόλεις (followers) που θα κληθούν να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν καλές πρακτικές από διαφορετικά κράτη-μέλη και/ή συνδεδεμένες χώρες.

5. Προϋπολογισμός

Ο συνολικός προϋπολογισμός που προβλέπεται για την παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων ανέρχεται σε 15 εκατ. ευρώ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι προτάσεις που αιτούνται ενωσιακή συνεισφορά ύψους 7,5 εκατ.

ευρώ θα επιτρέχει την κατάλληλη αντιμετώπιση των προκλήσεων της συγκεκριμένης πρόσκλησης, καίτοι δεν αποκλείεται η επιλογή προτάσεων που θα αιτηθούν άλλα ποσά.

6. Προθεσμία υποβολής προτάσεων

Οι προτάσεις υποβάλλονται με ηλεκτρονικό τρόπο μέχρι την **8^η Μαρτίου 2016 (17:00 τοπική ώρα Βρυξελλών)**.

7. Περισσότερες πληροφορίες

Το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, τα έντυπα των αιτήσεων, καθώς και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ανωτέρω πρόγραμμα μπορείτε να αναζητήσετε στη σχετική ιστοσελίδα της πρόσκλησης:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/4084-scc-03-2016.html>

Επίσης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνουν τα ερωτήματά τους στο Εθνικό Σημείο Επαφής του προγράμματος (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, υπόψιν κας Γεωργίας Τζένου, Project Manager, η οποία συντονίζει το δίκτυο Enterprise Europe Network-Hellas, τηλ.: 210 7273965, e-mail: tzenou@ekt.gr, fax: 210 7259070).

Περαιτέρω, σας υπενθυμίζουμε ότι για τη συμμετοχή σας στο ανωτέρω πρόγραμμα, εφόσον προϋποτίθεται για την υλοποίησή του εταιρική σχέση με αντίστοιχους οργανισμούς της αλλοδαπής, πρέπει να τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 219 παρ.3 του ν.3463/2006 (για τους δήμους) και τις όμοιες διατάξεις του άρθρου 203 παρ.1 του ν.3852/2010 (για τις περιφέρειες).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω πληροφορίες και διευκρινίσεις.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ ΝΙΚΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1) Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού

Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας

Πλατεία Κάνιγγος 20, Τ.Κ.: 10200, Αθήνα

2) Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

Εθνικό Σημείο Επαφής για το πρόγραμμα "Ορίζοντας 2020"

Υπόψιν κας Γ. Τζένου

(E-mail: horizon2020@ekt.gr, tzenou@ekt.gr)

3) ΕΟΕΣ ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΙΑ

Βύρωνος 29, Τ.Κ. 10558 Αθήνα

(E-mail: amfiktio@otenet.gr)

4) ΕΟΕΣ ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ

Σ. Πέτρουλα 3, Τ.Κ. 13341 Άνω Λιόσια

(E-mail: epolis@efxini.gr)

5) ΚΕΔΕ

(E-mail: info@kedke.gr)

6) ΕΝΠΕ

(E-mail: info@enpe.gr)

7) ΠΕΔ της Χώρας

8) Ελληνική Εταιρεία Τοπικής

Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ ΑΕ.),

(E-mail: info@eetaa.gr)

9) Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα

Βασ.Σοφίας 2, Τ.Κ 10674 Αθήνα

Αναπληρωτή Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
στην Ελλάδα, κ. Α. Περούλακη

(E-mail: Argyris.Peroulakis@ec.europa.eu)

10) Γραφείο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα

Λεωφ. Αμαλίας 8, Τ.Κ 10557 Αθήνα

(E-mail: epathinai@europarl.europa.eu)

Προϊστάμενο και επικεφαλής του Γραφείου, κ. Λ. Αντωνακόπουλο

(E-mail: leonidas.antonakoroulos@europarl.europa.eu)

**11) Πανεπιστήμιο Πειραιώς-Βιβλιοθήκη, Επικεφαλής Κέντρων
Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης**

Καραολή και Δημητρίου 80, Τ.Κ. 18534 Πειραιάς

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού, κ. Π. Κουρουμπλή
2. Γραφείο Υφυπουργού, κ. Γ. Μπαλάφα
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα, κ. Κ. Πουλάκη
4. Γραφείο Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης, κ. Κ. Θεοδωρόπουλου
5. Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (με την παράκληση να αναρτηθεί στο site του Υπουργείου, στη διαδρομή: Το Υπουργείο-Πολιτικές και Δράσεις-Διεθνή και Ευρωπαϊκά Θέματα ΟΤΑ-Προγράμματα & Συνεργασίες- Ενημερώσεις-Ανακοινώσεις)
6. Δ/ση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Τμήμα Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Κρατικών Ενισχύσεων)